

lr.) Hükümetin ilâvesini teklif ve arz ederim.
Ankara Milletvekili
Emin Halim Ergun

BAŞKAN — Önergeyi oyunuza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Komasyon bu fıkrayı koymakta mutabık mı efendim?

ABDURRAHMAN KONUK (Bursa) — Mutabıktır efendim.

BAŞKAN — Bu fıkranın maddeye eklenmesi şartıyla, maddeyi oyunuza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 163. — Lâyıklığe aykırı olarak Devletin içtimai veya iktisadi veya siyasi veya hukuki temel nizamlarını kısmen de olsa dinî esas va inancalara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse iki yıldan yedi yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Böyle cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol gösterenler altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Dağılmaları emredilmiş olan yukarıda yazılı cemiyetleri, sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden tesis, teşkil, tanzim, veya sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Siyasi menfaat temin veya şahsi nüfus tesis eylemek veya her ne suretle olursa olsun lâyıklık esasını sarsmak maksadıyla dini veya dinî hissiyatı veya dince mukaddes tanınan şeyleri alet ederek her ne suretle olursa olsun propaganda yapan veya telkinde bulunan kimse bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Yayın yeri veya yayım vasıtası veya yayım konusu bakımından az zarar umulan hallerde faile altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

Bu maddede yazılı olan cemiyetler hakkında 141 nci maddenin son hükmü yürür.

BAŞKAN — Muammer Alakant,

YUNUS MUAMMER ALAKANT (Manisa)
— Sayın arkadaşlar; dün 163 ncu madde hakkında bunun viedan ve fikir hürriyetine bir baskı vıracacağını, tamamen vatan ve millet sevgilerini baltabıyan komünistlikle, din fikirle-

rini yayma suçunun aynı mahiyette, aynı seviyede tutulduğunu arzetmiştim.

Bugün Demokrat Parti Meclis Grubu namına aynı fikirleri teyid ediyorum. Şimdiye kadar geçen maddeler, komünistlikle mücadele safhalarını göstermekle, komünistlikle mücadele için müeyyideler koymakta idiler. Manzuru âlileri olduğu gibi, bunların, aşağı yukarı, evvelece mevcut cezalarını hadlerini biraz daha yükseltmekten ibaret kalıyor. Halbuki burada dini fikirleri yaymak bahsinde bundan daha çok ileri gidiliyor, komünizmle mücadeleyi önlemek için eski maddelerle iktifa edildiği halde burada 25 seneden beri memleketimizde inkılâbı ve lâyıklığı kökleştirmiş olan kanunlarla iktifa edilmiyor, maddeleri müphem, hukuki nosyonla uyumsuz, tatbiki bakımından gayet garip hükümler ileri sürülüyor. Dün 163 ncu madde uzun uzadıya okundu, unsurlar tahlil edildi. Eski 163 ncu madde de okundu. Orada görülüyor ki, din propağandası bir hareket haline geçtiği zaman, Devletin emniyetini ihlâl edecek bir vaziyet elde edildiği zaman gayet ağır maddelerle karşılaşmaktır. Halbuki yeni metinde bir fiil ve harekete geçmeye lüzum olmadan dahi telkin veya propaganda namı altında vatandaşlar ağır cezalarla karşı karşıya bırakılmaktadır. Biz bunu yalnız dinî hürriyete karşı, yalnız fikir ve viedan hürriyetine karşı yapılmış bir baskı mahiyetinde telâkki etmiyoruz, baskıların muhtelif şekillerde artmış olduğu bugünlerde tatilden evvel ve 1950 seçimlerine girmezden evvel yeni demokrasiye karşı tevehî edilmiş bir baskı olabileceği endişesinde bulunuyoruz. Gerçekten son aylarda memleketimiz içinde jandarma baskısının hafiflemiş olmasına mukabil idari, iktisadi baskıların artmış olduğunu müşahede ediyoruz. Bugün öğleden evvel burada sorulan suallerin konuşulmalarında bu neviden birçok baskılar mevzu bahis olmuştur. Bugün Devlet İktisadi Teşekküllerinin viedan ve kanaatleri üzerinde bu şekilde baskılar yapılmaktadır. Bunlardan birçokları mitinglerde ifade edilmiş resmî tahriratla Hükümet makamlarının nazarı dikkatine arzedilmiştir. Fakat hiçbirisi lâyık olduğu ehemmiyetle nazarı itibara alınmamıştır. Şimdi bütün bunlar, bu hâdiseler karşısında biz bugün vazedilmek istenilen hükümlerle yalnız fikir, din kanaatlerine karşı baskı yapılacağını değil, fakat bunlar birer